EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2011.6.1
KOM(2011) 311 galutinis

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI IR EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI

Strateginė Europos standartų vizija. Tolesni tvaraus Europos ekonomikos augimo iki 2020 m. skatinimo ir spartinimo veiksmai

(Tekstas svarbus EEE)

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI IR EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI

Strateginė Europos standartų vizija. Tolesni tvaraus Europos ekonomikos augimo iki 2020 m. skatinimo ir spartinimo veiksmai

(Tekstas svarbus EEE)

1. STRATEGINĖ STANDARTIZACIJOS EUROPOJE VIZIJA

1.1. Europos standartai

Standartai – tai savanoriškai taikomi dokumentai, kuriais apibrėžiami techniniai arba kokybės reikalavimai, kuriuos gali atitikti jau esantys arba būsimi produktai, gamybos procesai, paslaugos ar metodai. Standartai yra savanoriško pramonės, valdžios institucijų ir kitų suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimo, paremto atvirumu, skaidrumu ir sutarimu grindžiama sistema, rezultatas.

Standartai yra prekybą skatinantis veiksnys, nes jais mažinamos sąnaudos ir pasiūlos bei paklausos informacijos asimetriškumas, ypač tarpvalstybinių sandorių atveju. Atlikus keletą ekonometrinių tyrimų nustatyta, kad makroekonominiu lygmeniu yra **aiškus ryšys tarp standartizacijos tam tikrame ūkyje, našumo augimo, prekybos ir apskritai ekonomikos augimo**. Ekonominė standartizacijos nauda įvairioms ES šalims gali būti labai skirtinga. Atlikti tyrimai rodo, kad standartų poveikis metiniam BVP augimui gali siekti nuo 0,3 iki 1 procentinio punkto. Apskaičiuota, kad Vokietijai šis poveikis būtų 1 proc., Prancūzijai – 0,8 proc., o Jungtinei Karalystei – tik 0,3 proc. bendrojo nacionalinio produkto.

Vienas iš išskirtinių savanoriško ES pramonės, valdžios institucijų ir kitų suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimo aspektų – didėjantis Europos standartizacijos institucijų[1] priimamų ir visoje ES taikomų **Europos standartų** skaičius. Europos standartizacijos institucijos yra privatinės teisės reglamentuojamos nepriklausomos organizacijos. Pramonė naudojasi Europos standartais kaip apibendrinta geriausia tam tikros srities patirtimi, nes juose apibendrinama kolektyvinė tam tikroje srityje veiklą vykdančių subjektų patirtis. **Didžiąją daugumą Europos standartų ir toliau inicijuoja pramonė** – tai rodo, kad jais daugiausia tenkinami įmonių poreikiai ir kad tai daugiausia privačios iniciatyvos rezultatas.

Standartizacijos veikla Europoje buvo labai sėkminga – ją galima laikyti vienu iš svarbiausių prekių vidaus rinkos sukūrimo veiksnių. Europos standartais pakeičiami nacionaliniai, neretai prieštaringi standartai, dėl kurių gali atsirasti techninių kliūčių nacionalinėje rinkoje. Daugelį Europos standartų Komisijos prašymu parengia Europos standartizacijos institucijos. Didžioji dalis Europos standartizacijos

[1] Europos standartizacijos institucijos: CEN (Europos standartizacijos komitetas), CENELEC (Europos elektrotechnikos standartizacijos komitetas) ir ETSI (Europos telekomunikacijų standartų institutas).

institucijų Komisijos prašymu priimtų standartų yra vadinamieji darnieji standartai, kuriais užtikrinama, kad produktai atitiktų esminius ES derinimo teisės aktuose išdėstytus reikalavimus. Atitiktis Europos darniajam standartui garantuoja atitikį taikomiems reikalavimams, įskaitant saugos reikalavimus, išdėstytiems susijusiuose ES derinimo teisės aktuose. Tačiau darnieji standartai vis dar taikomi savanoriškai, todėl gamintojas gali pasinaudoti bet kuriuo kitu techniniu sprendimu, įrodančiu, kad jo produktas atitinka esminius reikalavimus. Per pastaruosius du dešimtmečius Europos darniųjų standartų procentinė dalis padidėjo nuo 3,55 proc. iki 20 proc. 2009 m.

Europos Sąjungoje Europos standartai ir standartizacija yra itin veiksminga politikos priemonė. Nors standartais ir standartizacija teikiama nauda Europos ekonomikai yra daug įvairiapusiškesnė, jie taip pat naudojami kaip politikos priemonė siekiant, be kita ko, užtikrinti tinklų ir sistemų sąveiką, tinkamą bendrosios rinkos veikimą, aukštą vartotojų ir aplinkos apsaugos lygį, taip pat aktyvesnę veiklą inovacijų srityje ir didesnę socialinę įtrauktį.

Labai svarbus daugelio Europos standartų aspektas – vartotojų sauga. Vartotojų sauga paprastai yra svarbiausia problema, kurią siekiama išspręsti parengiant ir priimant Europos standartą. Priešingai, kai su sauga susijusi problema išsiaiškinama tada, kai produktas jau yra pateiktas rinkai (pavyzdžiui, atlikus rinkos priežiūros patikrinimą), į šią problemą reikėtų atsižvelgti rengiant naują standartą arba peržiūrint galiojantį. Taigi esama glaudaus ryšio tarp standartizacijos, produkto saugos ir rinkos priežiūros, į kurį bus geriau atsižvelgta ateityje peržiūrint rinkos priežiūrą reglamentuojančius teisės aktus.

Skaitmeninėje visuomenėje Europos ir kiti standartai yra būtini tinklų ir sistemų (ypač IRT srityje) sąveikai užtikrinti. Skaitmeninėje visuomenėje IRT srities sprendiniai naudojami tiek kiekviename ekonomikos sektoriuje, tiek kasdieniame gyvenime. Būtina IRT sprendinių, taikmenų ir paslaugų tarpusavio sąveika – jie turi būti sąveikūs. Sąveikai sukurti reikalingi standartai.

1.2. Greitai kintanti pasaulio sąranga

Tačiau pasaulis pasikeitė. Anksčiau buvo rengiami tik produktų standartai, tačiau dabar vis dažniau rengiami procesų ir gamybos standartai, aprėpiantys pačius įvairiausius dalykus. Numatoma, kad ateityje **Europos standartai atliks labai svarbų vaidmenį įvairiose srityse, kurių aprėptis bus didesnė nei šiandien**: padės didinti Europos konkurencingumą, užtikrinti vartotojų apsaugą, gerinti prieinamumo galimybes neįgaliems ir pagyvenusiems žmonėms ir spręsti klimato kaitos ir išteklių naudojimo efektyvumo problemas. Norint greitai reaguoti į naujus visų sričių poreikius, būtina sukurti visapusišką, integracinę, efektyvią ir techniškai pažangią Europos standartizacijos sistemą. Ši sistema bus grindžiama esamos sistemos privalumais, bet taip pat turės būti lanksti ir leisti reaguoti į ateityje galinčias iškilti problemas.

Ypač svarbu, kad tose srityse, kuriose Europa yra inovacijų varomoji jėga, nes čia sukuriamos naujų rūšių prekės, paslaugos ir technologijos (pvz., tokiose srityse kaip elektrinės transporto priemonės, saugumas, energijos vartojimo efektyvumas ir pažangieji elektros energijos tinklai), Europos standartai būtų parengiami kuo greičiau ir įsitvirtintų kaip tarptautiniai standartai. Taip Europa galėtų pasinaudoti

lyderio pozicija ir padidinti Europos pramonės konkurencingumą. Tokiais atvejais (nors šiuo požiūriu Europos standartizacijos institucijų vaidmuo ir yra labai svarbus) bet koks vėlavimas parengti standartą lems greitus teisinius Komisijos veiksmus.

2011 m. vasario 4 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino, kad standartizacija yra pati svarbiausia privačių investicijų į inovacines prekes ir paslaugas paskatinimo sąlyga ir kad **standartizacijos procesai turėtų būti pagreitinti, supaprastinti ir modernizuoti**. Europos ekonomikai labai svarbu, kad **Europos standartizacijos sistema geriau prisitaikytų prie greitai besikeičiančios pasaulio sąrangos ir ekonominės aplinkos**. Vis trumpėjantys inovacijų ciklai, technologijų konvergencija, arši pasaulinė konkurencija ir naujų pasaulinių veikėjų atsiradimas gali versti susirūpinti ir atsakyti į klausimą, ar Europos standartizacijos sistema pajėgs prisitaikyti prie tokios aplinkos. Naujojoje globalizacijos eroje politinis standartizacijos proceso vaidmuo negali apsiriboti Europos teisėkūra. Šiandien standartizacijos veikla vis dažniau vykdoma pasauliniu lygmeniu ir aprėpia daug sričių, dažnai (kaip, pvz., IRT srityje) per dinamiškus ir sparčius forumus bei konsorciumus. Atsižvelgiant į tai, strateginė standartų paskirtis, viena vertus, ir Europos standartizacija, antra vertus, yra strateginės vertybės, galinčios padėti didinti ES konkurencingumą, ir pagrindinė žinių sklaidos, sąveikos užtikrinimo, novatoriškų idėjų pripažinimo ir inovacijų skatinimo priemonė. Vis dėlto, Europos standartai gali tik papildyti Europos teisės aktus, bet ne juos pakeisti ar užkirti kelią Europos teisės aktų leidėjui spręsti svarbiausias ES problemas.

Europos standartizacijos veikla persikels į naujas sritis ir aprėps naujas temas. Atsižvelgiant į greitai kintančias ir globalizacijos procesų veikiamas ekonomines aplinkybes, standartai kaip niekada anksčiau taps neįkainojama tarptautinės prekybos priemone. Vis dėlto, **Europos standartų įgyvendinimo sėkmė priklausys nuo to, ar tinkami ir efektyvūs bus jų priėmimo procesai.** Jei norime, kad Europos standartai būtų svarbūs pasaulio mastu, būtina nedelsiant pagerinti šio proceso integruotumą ir spartą.

Kaip nurodyta keliose pavyzdinėse iniciatyvose, **standartizacijai teks svarbus vaidmuo įgyvendinant Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją „Europa 2020“**. Iniciatyvoje „Inovacijų sąjunga“[2] pabrėžiama, kad inovacijoms skatinti būtina dinamiška Europos standartizacijos sistema. Pavyzdinėje iniciatyvoje „Pramonės politika“[3] pabrėžiama, kad standartizacijos veikla Europoje turi būti vykdoma taip, kad būtų labai greitai reaguojama į pokyčius pasaulyje, nes tik taip ji galės prisidėti prie Europos konkurencingumo didinimo pasaulinėje rinkoje ir patenkinti pramonės ir valdžios institucijų poreikius. „Europos skaitmeninėje darbotvarkėje“[4] pabrėžiama IRT standartų svarba užtikrinant prietaisų, taikmenų, duomenų saugyklų, paslaugų ir tinklų sąveiką. Pavyzdinėje iniciatyvoje „Tausiai išteklius naudojanti Europa“[5] pabrėžiama, kad standartai atlieka svarbų vaidmenį skatinant ekologines inovacijas. Standartizacija taip pat svarbi įgyvendinant politines priemones, išdėstytas komunikate „Bendrosios rinkos aktas“[6], komunikate „Prekyba,

---

2 COM(2010) 546.
3 COM(2010) 614.
4 COM(2010) 245.
5 COM(2011) 21.
6 COM(2011) 206.

augimas ir tarptautinė arena“[7] ir 2010–2020 m. Europos strategijoje dėl negalios[8]. Europos standartizacija taip pat minima Smulkiojo verslo akto Europai apžvalgoje[9]. Komunikate „Kintanti Europos Sąjungos kaimynystė“[10] taip pat minimas poreikis šalims partnerėms įgyvendinti su ES standartų perėmimu susijusius įsipareigojimus, prisiimtus derybose dėl visapusiškų ir išsamių laisvosios prekybos susitarimų.

Europos standartizacijos sistema, padedanti įgyvendinti Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją „Europa 2020“, turės atitikti šiuos **strateginius tikslus**:

1) **Būtina, kad standartais būtų galima pradėti naudotis kuo greičiau**, **ypač (bet ne vien tik)** siekiant užtikrinti paslaugų ir taikmenų sąveiką **informacinių ir ryšių technologijų** srityje, nes tik tada Europa galės naudotis visais IRT privalumais. Siekiant viešosios politikos tikslų ir tenkinant visuomenės poreikius svarbesnis vaidmuo turėtų tekti svarbiausiems Europos standartizacijos institucijų arba pasaulinių forumų ir konsorciumų parengtiems IRT standartams, jeigu jie atitinka tam tikrus kokybės kriterijus. Turėtų būti sudaryta galimybė šiuos standartus naudoti vykdant viešuosius pirkimus arba politikos formavimui ir teisėkūrai lengvinti.

2) Europos Sąjungoje vykdoma standartizacijos veikla ir ateityje turės reikšmingo poveikio Europos ekonomikai. Europos standartai – **galinga strateginė priemonė, kuria įmonės gali naudotis savo konkurencingumui didinti**. Europos standartais įmonės pirmiausia naudojasi kaip priemone inovacinių prekių patekimui į rinką palengvinti ir gamybos sąnaudoms mažinti, todėl **rengiami standartai turi neatsilikti nuo vis spartesnių produktų kūrimo ciklų.**

3) **Europos standartizacijos institucijų rengiami Europos standartai turės būti tokie, kad atlieptų didėjantį poreikį naudotis jais kaip priemone Europos politikai ir teisės aktams įgyvendinti**. Standartizacija Europoje turi ir ateityje turės reikšmingo poveikio kuriant vieną bendrą prekių ir paslaugų rinką ir užkertant kelią prekybos kliūčių kūrimui Europos Sąjungoje. Ilgalaikė tvirtos pramonei atstovaujančių ekspertų savanorių, ES valdžios institucijų, Europos standartizacijos institucijų ir nacionalinių standartizacijos institucijų partnerystės tradicija sudaro sąlygas standartus naudoti kaip politikos priemonę. Europos standartizacijos institucijoms pavesta administruoti, konsultuojantis su savo narėmis, Europos standartų rengimą ir priėmimą[11].

4) **Europos standartai turės poveikio vis įvairesnėms Europos visuomenės grupėms**, tarp jų – visų rūšių verslo įmonėms ir daugeliui piliečių. Standartas yra jį rengiant dalyvavusių subjektų pasiekto sutarimo rezultatas. Kad standartą pripažintų ir įmonės, ir vartotojai, dalyvių turi būti kuo įvairesnių.

---

7 COM(2010) 612.
8 COM(2010) 636.
9 COM(2011) 78.
10 COM(2011) 303.
11 CEN ir CENELEC narės yra nacionalinės standartizacijos institucijos, o ETSI veikia pagal mišrų modelį – rengiant standartus tiesiogiai dalyvauja pramonės atstovai, o galutiniame Europos standarto suderinimo etape dalyvauja nacionaliniai komitetai.

Taigi į Europos standartizacijos sistemą būtina įtraukti kuo daugiau dalyvių, ir visi dalyviai turi būti pasiryžę plėtoti pagrindinėmis atvirumo, skaidrumo ir mokslinio pagrįstumo vertybėmis grindžiamą sistemą. Be to, kad standartizacijos struktūros ir valdysena būtų nuolat gerinami, visi partneriai (pirmiausia, Europos standartizacijos institucijos, taip pat nacionalinės standartizacijos institucijos ir valdžios institucijos bei teisės aktų leidėjai) turės veiksmingai ir glaudžiai bendradarbiauti.

5) Standartai atlieka svarbų vaidmenį **remiant Europos įmonių konkurencingumą pasaulinėje rinkoje**, nes jais suteikiama galimybė įmonėms patekti į užsienio rinkas ir užmegzti parterystės ryšius visame pasaulyje.

Šioje strategijoje pateikiamas priemonių (norminių ir nenorminių) rinkinys. Norminės priemonės yra įtrauktos į pridedamą reglamento dėl standartizacijos pasiūlymą (pateikiamą kartu su poveikio vertinimu[12]), kuriame atnaujinami ir sujungiami galiojantys Europos teisės aktai. Nenorminės priemonės – tai veiksmai, kurių turėtų imtis Komisija, ir kelios kitiems Europos standartizacijos sistemos dalyviams skirtos rekomendacijos.

Visos šios priemonės siūlomos atsižvelgiant į plataus masto Europos standartizacijos sistemos peržiūros, kuri buvo atliekama 2008–2010 m., ir EXPRESS ataskaitos[13] rezultatus, dviem viešomis konsultacijomis, baltąja knyga „Informacinių ir komunikacinių technologijų standartizacijos modernizavimas Europos Sąjungoje“[14] ir keliais išsamiais tyrimais. Be to, remtasi 2010 m. spalio mėn. Europos Parlamento ataskaita „Europos standartizacijos ateitis“[15], kurioje pabrėžiama, kad svarbu remtis dabartinės sistemos privalumais ir pagrindinėmis vertybėmis, pašalinti jos trūkumus ir užtikrinti deramą Europos, nacionalinės ir tarptautinės dimensijų pusiausvyrą.

Tai, kad Europoje vykdoma standartizacijos veikla yra svarbi Europos ekonomikai ir Europos įmonių konkurencingumui, reiškia, kad ateityje reikės reguliariau vertinti, ar Europos standartizacijos sistema pakankamai pajėgi prisitaikyti prie greitai kintančios aplinkos ir padėti įgyvendinti Europos vidaus ir išorės politikos strateginius tikslus, ypač pramonės politikos, inovacijų ir technologinės plėtros srityje. Pirmasis vertinimas bus pradėtas ne vėliau kaip 2013 m.

---

12 Poveikio vertinime taip pat vertinamas ES lėšomis finansuojamos standartizacijos veiklos tinkamumas atsižvelgiant į ES politikos ir teisės aktų reikalavimus, kaip nurodyta 2006 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo Nr. 1673/2006/EB dėl Europos standartizacijos finansavimo 6 straipsnio 2 dalyje.

13 2010 m. Europos standartizacijos sistemos peržiūros ekspertų grupės (EXPRESS) ataskaita Europos Komisijai „Standartizacija siekiant konkurencingos ir inovatyvios Europos. 2020 m. vizija“. http://ec.europa.eu/enterprise/policies/european-standards/files/express/exp_384_express_report_final_distrib_en.pdf .

14 COM(2009) 324 galutinis, 2009 7 3.

15 A7-0276/2010.

2. EUROPOS STANDARTIZACIJA KAIP PRAMONĖS POLITIKOS ĮGYVENDINIMO IR INOVACIJŲ SKATINIMO PRIEMONĖ

Didėjant pasaulinei konkurencijai, senėjant Europos gyventojams ir atsižvelgiant į fiskalinius apribojimus, tai, ar Europa bus konkurencinga, priklauso nuo mūsų sugebėjimo skatinti produktų, paslaugų ir procesų inovaciją. Todėl inovacijoms skirtas vienas svarbiausių vaidmenų strategijoje „Europa 2020“ ir Komisijos pavyzdinėse iniciatyvose „Pramonės politika“[16] ir „Inovacijų sąjunga“[17].

Standartų teikiama nauda Europos pramonei yra nepaprastai didelė. Naudojantis standartais galima (daugiausia dėl masto ekonomijos) mažinti išlaidas ar taupyti lėšas, numatyti, kokių techninių reikalavimų reikės laikytis ateityje, mažinti sandorių išlaidas ir pasinaudoti prieigos prie standartizuotų komponentų galimybe. Remiantis Pasaulio banko duomenimis[18], bene svarbiausia standartų ekonominė nauda yra ta, kad jais didinamas gamybinis ir inovacinis našumas. Naudodamiesi standartais tiekėjai gali gaminti dideles vienarūšes partijas mažesnėmis produkcijos vieneto sąnaudomis. Be to, gamintojai įgyja įgūdžių ir patirties, nes dėmesį sutelkia ties mažesniu produkto rūšių skaičiumi. Kita nauda – didėja našumas, mažėja prekybos sąnaudos, sudaromos paprastesnės sutartys ir (nes dėl standarto aiškios produkto charakteristikos ir funkcijos) ir gerėja kokybė, todėl dėl didesnės konkurencijos lengviau patekti į rinką. Be to, standartai skatina geresnius tiekėjų ir pirkėjų santykius, nes jais užtikrinama didesnė vartotojų sauga, didėja pasitikėjimas, mažėja įsipareigojimų nevykdymo rizika ir dėl jau minėtų priežasčių išsiplečia tiekėjų ratas. Minimalūs saugos standartai yra pats paprasčiausias standartų naudojimo netobulos informacijos problemoms spręsti pavyzdys. Europos standartai yra nepaprastai naudingi transporto, mašinų, elektrotechnikos įmonėms, taip pat kitų apdirbamosios pramonės sektorių, įskaitant telekomunikacijų, įmonėms, nes didina jų konkurencingumą.

Gerai parengti ir laiku priimti Europos standartai gali įvairiais būdais padėti skatinti **inovacijas**. Galiojančiais standartais gali būti įteisintos ir skleidžiamos įvairių technologijų naujovės. Dėl standartų taip pat gali būti lengviau įdiegti rinkoje naujoviškus produktus, nes jais užtikrinama naujų ir esamų produktų, paslaugų ir procesų sąveika, pvz., ekologiško dizaino, pažangiųjų elektros tinklų, pastatų energijos vartojimo efektyvumo, nanotechnologijų, saugumo ir e. judumo srityse. Tam tikrais atvejais inovacijos rinkoje prigyja lengviau, jei užtikrinama jų atitiktis galiojantiems saugos, kokybės ir veikimo standartams. Sąveikumo standartais gali būti grindžiamos technologijų platformos, kurių pagrindu gali būti diegiamos kitos inovacijos, ypač paslaugų srityje (pavyzdys – GSM platforma grindžiamų LTE judriojo ryšio paslaugų naudojimas mobiliosios prekybos sprendiniams arba viešųjų nuotolinių išteklių (angl. *cloud computing*) platformų naudojimas e. valdžios taikmenoms).

Galiausiai, standartai gali padėti **pašalinti mokslinių tyrimų ir rinkoje paklausių produktų ar paslaugų spragą**. Standartais gali būti įteisinti viešojo sektoriaus

---

16 COM(2010) 614.

17 COM(2010) 546.

18 Kokybės sistemos ir standartai konkurencingumui didinti (parengė J. Luis Guasch, Jean-Louis Racine, Isabel Sánchez ir Makhtar Diop), Tarptautinis rekonstrukcijų ir plėtros bankas (Pasaulio bankas), 2007 m.

lėšomis finansuojamų mokslinių tyrimų rezultatai, ir taip tie rezultatai gali tapti prieinami diegiant kitas inovacijas. Tai gali būti labai efektyvus žinių ir technologijų perdavimo būdas. Vis dėlto, visas standartizacijos, kaip inovacijų skatinimo priemonės, potencialas neišnaudojamas. Vis dar nesutariama dėl įvairių kanalų, per kuriuos standartai galėtų prisidėti prie inovacijų skatinimo, sąveikos.

Standartizacijos procese labai svarbus vaidmuo tenka mokslinei veiklai. Standartizuojami metodai, procesai ir medžiagos iš dalies arba visiškai priklauso nuo turimų mokslo žinių. Iš tiesų, **moksliniai tyrimai, atliekami prieš pradedant rengti standartus**, yra būtina daugelio perspektyvių pramonės taikmenų sąlyga, nes jais sudaromos vienodos pramoninio bendradarbiavimo sąlygos ir sukuriama nuspėjama reglamentavimo aplinka tolimesnei rinkos raidai.

Kad būtų geriau panaudojami mokslinių tyrimų rezultatai, pažangiausios idėjos lengviau pasiektų rinką ir būtų joje plačiu mastu diegiamos, būtina sisteminga mokslinių tyrimų, inovacijų ir standartizacijos veikla Europos ir nacionaliniu lygmeniu.

Tais atvejais, kai į Europos Sąjungos politiką turi būti įtraukti standartai su moksline dedamąja, bus nustatytos procedūros, skirtos užtikrinti, kad jie būtų nešališki, pagrįsti, grindžiami subalansuotais moksliniais įrodymais ir kad jais būtų atsižvelgiama į poveikį per visą produktų ir paslaugų gyvavimo ciklą. Be standartizacijos sričiai svarbių rezultatų, gaunamų vykdant ES lėšomis finansuojamus mokslinių tyrimų projektus, ir iš kitų šaltinių, **Europos Komisijos Jungtinis tyrimų centras pagal savo kompetenciją teiks mokslinę informaciją**, kad užtikrintų, jog rengiant standartus būtų atsižvelgta į ekonominio konkurencingumo, aplinkos tvarumo, taip pat saugos ir saugumo klausimus. Be to, geresniu švietimu ir mokymu apie standartus būtina didinti informuotumą apie mokslinių tyrimų, inovacijų ir standartizacijos sąveikos galimybes. Be to, standartai gali apimti patentuotas technologijas, ypač novatoriškose srityse. Todėl Europos standartizacijos institucijų intelektinės nuosavybės politika turėtų būti formuojama taip, kad būtų užtikrinta derama technologijų nuosavybės teisių turėtojų ir technologijų naudotojų interesų pusiausvyra ir taip išvengta ribojamojo poveikio konkurencijai.

Europos standartai – svarbus mokslinių tyrimų rezultatų perkėlimo į rinką ir technologijų patvirtinimo etapas. Standartai šį svarbų vaidmenį gali atlikti tik tuo atveju, jei juos rengiant bus atsižvelgiama į technologijų raidą ir vis **spartesnius produktų kūrimo ciklus**. Anksčiau laikas, kuris buvo sugaištamas parengiamiesiems darbams, ir dar 3–5 metai, kurių prireikdavo Europos standartui parengti, reiškė, kad standartai gerokai atsiliko nuo greitai kuriamų technologijų, todėl kartais pasendavo dar nepriimti. Standartams parengti sugaištamas laikas tampa dar didesne problema, kai standartus norima naudoti kaip strateginę priemonę inovacijoms ir inovacinių produktų sąveikai skatinti. Todėl kai kurie sektoriai vengia dalyvauti standartizacijos veikloje arba nepajėgia pasinaudoti teigiamu standartų poveikiu, pvz., sąveika.

Susidariusiai padėčiai ištaisyti labai svarbu, pirma, veiksmingai prognozuoti ir planuoti standartizacijos veiklą ir, antra, pagreitinti patį standartų rengimą. Prognozės ir išankstiniai tyrimai gali padėti numatyti, kokių standartų prireiks ateityje, susiejant naujai kuriamas technologijas, jų mokslinių tyrimų poreikius,

susijusius su naujais produktais ir procesais, su formuojama politika. Šiose srityse galima pasiekti didelės pažangos, tuo pat metu nepažeidžiant esminių standartizacijos sistemos vertybių, kaip antai integruotumas, sutarimas ir savanoriškas taikymas.

Kad pagerintų su standartizacija susijusios veiklos planavimą, Europos Komisija priims metinę **standartizacijos darbo programą**, kaip nurodyta kartu su šiuo komunikatu pateikiamame reglamento pasiūlyme. Minėtoje darbo programoje bus nustatyti strateginiai Europos standartizacijos, mandatų[19] ir kitų būtinų veiksmų prioritetai. Inovacinės sritys bus suskirstytos prioriteto tvarka pagal pavyzdinėje strategijoje „Inovacijų sąjunga“ išdėstytus nurodymus, kaip antai inovacijų partnerysčių projektai ir Europos Komisijos vykdoma inovacijų kūrimo sričių stebėsena. Be to, siūlomu reglamentu bus racionalizuota prieštaravimo dėl darniųjų standartų, priimtų ES teisės aktams taikyti, tvarka. Komisija standartizacijos veiklą Europoje finansuos pagal metinėje darbo programoje nustatytus prioritetus.

Dauguma suinteresuotųjų šalių laikosi nuomonės, kad **standartizacijos procesai Europoje turėtų būti paspartinti, supaprastinti ir modernizuoti**. Todėl Europos standartizacijos institucijoms skiriama **ES finansine parama** bus siekiama nuolat gerinti šių institucijų veiklos rezultatus. Komisija, pateikdama standartų prašymus, nustatys terminus, o lėšos Europos standartizacijos institucijoms bus skiriamos atsižvelgiant į kriterijus, susijusius, be kita ko, su standartų rengimo sparta, tinkamu atstovavimu suinteresuotosioms šalims ir parengtų standartų kokybe, aktualumu ir savalaikiškumu. Komisija sieks, kad vidutinis laikas, per kurį parengiami Europos standartai arba Komisijos prašomos Europos standartizacijos priemonės, iki 2020 m. būtų sutrumpintas 50 proc.[20].

Finansinė parama pirmiausia priklausys nuo to, ar minėtos institucijos prisideda prie **Europos standartizacijos sistemos veiksmingumo** gerinimo ir ar jų centriniai sekretoriatai įvykdo nustatytus tikslus. Pirmieji žingsniai jau žengti – sukurtas bendras CEN–CENELEC valdymo centras, kuriam vadovauja vienas generalinis direktorius. Vis dėlto, Europos standartizacijos institucijos dar turi modernizuoti vidinius procesus, pvz., išnagrinėti ir perimti kitų standartizacijos organizacijų geriausios patirties pavyzdžius ir pasirūpinti, kad sklandžiau vyktų jų tarpusavio darbas ir darbas su kitomis organizacijomis. Europos standartizacijos institucijos taip pat turėtų skleisti informaciją apie galiojančias ginčų sprendimo procedūras ir užtikrinti, kad jas taikant sutarimas būtų pasiekiamas per deramą laiką.

Lėšos, skiriamos užsakomajai standartizacijos veiklai, išliks pagrindine **standartų, kurių svarbiausia paskirtis prisidėti prie ES viešosios politikos įgyvendinimo ir teisėkūros**, rengimo varomąja jėga. Komisija taip pat toliau rems darniųjų standartų vertimą į ES oficialiąsias kalbas.

Veiksmai

1) Komisija kiekvienam pridedamam reglamento pasiūlymui parengs **metinę darbo programą**, kurioje bus nustatyti Europos standartizacijos prioritetai, būtini mandatai ir

[19] Mandatai – Europos standartizacijos institucijoms pateikiami prašymai atlikti standartų planavimo ar parengimo darbą.

[20] Vidutinis parengimo laikas iki 2020 m. turi sutrumpėti nuo 36 mėnesių iki 18 mėnesių.

susiję terminai. Komisija darbo programą parengs po visapusiškų konsultacijų su susijusiomis suinteresuotosiomis šalimis.

2) Komisija reikalaus, kad **novatoriškų produktų ir paslaugų Europos standartai** būtų parengiami ir priimami kuo greičiau, pvz., ekologiško dizaino, pažangiųjų elektros tinklų, pastatų energijos vartojimo efektyvumo, nanotechnologijų, saugumo ir e. judumo srityse.

3) Komisija Europos standartizacijos institucijoms skirs lėšų atsižvelgdama į tai, ar jos atitinka **su jų veiklos rezultatais susietus kriterijus** ir ar įvykdo joms iškeltus **tikslus**, tarp kurių, be kita ko, bus reikalavimas optimizuoti standartų kūrimo tempą ir modernizuoti veiklą. Iki 2020 m. Europos standartizacijos institucijos turėtų sutrumpinti vidutinį Europos standartų ar Komisijos prašomų Europos standartizacijos priemonių parengimo laiką iki 50 proc. Be to, reglamentu bus racionalizuota ir sutrumpinta ginčų dėl darniųjų standartų nagrinėjimo procedūra.

4) Kai į Europos Sąjungos politiką turės būti įtraukiami standartai su moksline dedamąja, Komisija imsis visų reikiamų priemonių siekdama užtikrinti, kad Europos standartizacijos procesas būtų grindžiamas **nešališkais, pagrįstais ir subalansuotais moksliniais įrodymais**. Be standartizacijos sričiai svarbių rezultatų, gaunamų vykdant ES lėšomis finansuojamus mokslinių tyrimų projektus ir iš kitų šaltinių, Europos Komisijos Jungtinis tyrimų centras pagal savo kompetenciją teiks mokslinę informaciją, kad užtikrintų, jog rengiant standartus būtų atsižvelgta į ekonominį konkurencingumą, socialines reikmes, saugos bei saugumo problemas ir į poveikį aplinkai per gyvavimo ciklą.

5) Tikimasi, kad Europos standartizacijos institucijos, valstybės narės ir kitos standartizacijos institucijos gerins informacijos apie standartizaciją ir galimų sąsajų su mokslinių tyrimų projektais **sklaidą** ir **švietimą** šioje srityje. Turėtų būti organizuojami mokymai, skleidžiama informacija ir rengiami specialūs praktiniai seminarai, kad visuomenė daugiau sužinotų apie standartizaciją.

3. STANDARTAI KAIP PRIEMONĖ SVARBIAUSIOMS VISUOMENĖS PROBLEMOMS SPRĘSTI

Didelės politinės ir ekonominės svarbos srityse standartai gali būti naudojami kaip strateginė priemonė inovacinių sprendinių kūrimui paspartinti, taip pat ir naudojant IRT. Dvidešimt pirmajame amžiuje Europai tenka spręsti daug strateginių uždavinių, ypač tose srityse, kuriose standartų potencialas padėti įgyvendinti ES politiką yra ypač didelis (pavyzdžiui, tokiose srityse kaip vartotojų apsauga, prieinamumo galimybių gerinimas, klimato kaita, išteklių vartojimo efektyvumas, saugumas ir civilinė sauga, asmens duomenų ir privatumo apsauga[21] ir IRT naudojimas sąveikai bendrojoje skaitmeninėje rinkoje užtikrinti).

Standartai atlieka svarbų vaidmenį įgyvendinant **vartotojų apsaugos** politiką, pirmiausia dėl to, kad juose nustatomi saugos parametrai, kuriais remiantis galima daryti atitikties Bendros gaminių saugos direktyvai[22] prielaidą. Todėl Komisija

[21] COM(2010) 609. Komunikatas „Visapusiškas požiūris į asmens duomenų apsaugą Europos Sąjungoje“.

[22] 2001 m. gruodžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/95/EB dėl bendros gaminių saugos.

rengia pasiūlymą, kuriuo numato paspartinti mandatų rengti Europos standartus priėmimą ir sutvirtinti direktyvoje jiems skirtą vaidmenį.

Standartizacija jau tapo pagrindine priemone **prieinamumo galimybėms neįgaliems ir senyvo amžiaus žmonėms gerinti**. Maždaug vienas dešimtadalis Europos gyventojų vienokią ar kitokią negalią, o atsižvelgiant į tai, kad Europos visuomenė senėja, šis skaičius ateityje dar didės. Standartai, kuriais atsižvelgiama į prieinamumo galimybių aspektą pagal principą „visiems tinkamas“[23], turi didelį potencialą šalinti kliūtis ir neįgaliems žmonėms suteikti galimybių visapusiškai dalyvauti visuomenės gyvenime. Taikant principą „visiems tinkamas“ siekiama, kad visi turėtų vienodas galimybes, be kita ko, įsidarbinti, patekti į pastatus, naudotis transportu, medicinos paslaugomis, informacijos ir ryšių priemonėmis, švietimo, laisvalaikio ir kultūros paslaugomis. Be to, standartai, kuriuos rengiant atsižvelgiama į minėtą principą, gali padėti skatinti inovacijas ir kurti Europoje tikrą bendrąją produktų ir paslaugų, kuriais galėtų naudotis neįgalūs ir senyvo amžiaus žmonės, rinką. Paslaugas įtraukus į Europos standartizacijos procesą būtų galima pasiekti, kad **socialinės inovacijos** būtų skleidžiamos tarp plataus subjektų rato, o paslaugų teikėjams tai būtų didelė paskata siekti pažangos reikiama kryptimi. Taigi vykdant bet kokią susijusią standartizacijos veiklą, būtina atsižvelgti į poreikį didinti prieinamumo galimybes, be kita ko, labiau įtraukiant neįgaliesiems atstovaujančias organizacijas, prieinamumo galimybių didinimo ekspertus ir kitus susijusius specialistus. 2011 m. sausio 22 d. ES įsigaliojo Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencija, kurią ratifikavo 17 valstybių narių, likusios valstybės narės ją ratifikuos netrukus. Konvencijoje reikalaujama, kad jos šalys pasirūpintų, jog rengiant standartus būtų remiamasi universaliojo projektavimo principu ir kad būtų rengiami visuomeninių objektų ar paslaugų prieinamumo būtiniausi standartai ir gairės, skleidžiama informacija apie juos ir kontroliuojama, kaip jų laikomasi. Europos standartizacijos darbas gali prisidėti prie šios konvencijos įgyvendinimo Europoje.

Europos standartizacija gali padėti įgyvendinti **klimato kaitos ir ekologiškai tvaraus augimo** teisės aktus ir politiką, taip pat **paskatinti perėjimą prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ir efektyvaus išteklių naudojimo ekonomikos**. Standartais skatinamas išteklių vartojimo efektyvumas, nes jais įtraukiami reikalavimai, susiję su nebelaikymo atliekomis kriterijais, ilgaamžiškumu ir perdirbimo galimybe. Etalonų standartai bus ypač svarbūs vertinant išmetalus ir poveikį aplinkai, ir tai leis pagerinti produktų ir gamybos procesų aplinkosauginį veiksmingumą. Šiuo tikslu skatinama naudoti ES lygmeniu parengtas gyvavimo ciklo analizės priemones[24]. Be to, minėtiems standartams teks svarbiausias vaidmuo kuriant naujas ekologiškesnių produktų ir paslaugų rinkas, taip pat sudarant sąlygas į rinką lengviau patekti naujiems dalyviams. Ateityje rengiant įvairių sričių standartus reikės įvertinti ir aplinkos veiksnius; šis procesas dar vadinamas aplinkos reikalavimų įtraukimu[25]. Komisija pripažįsta pažangą, kurią padarė Europos standartizacijos institucijos padėdamos standartų rengėjams nustatyti ir suprasti

---

23 Mandatas M 473 „Tinkamas visiems“.

24 Tarptautinis gyvavimo ciklo duomenų bazės vadovas (http://lct.jrc.ec.europa.eu/); tęstinis darbas, susijęs su produktų ir įmonių poveikiu aplinkai (http://ec.europa.eu/environment/eussd/corporate_footprint.htm, http://ec.europa.eu/environment/eussd/product_footprint.htm).

25 Žr. jau perduotus ekologinio dizaino mandatus įvairių produktų grupių standartams parengti, pvz.: M/439, M/450, M/451, M/469, M/470.

pagrindinius poveikio aplinkai aspektus ir nustatyti, ar rengiamu standartu galima prisidėti prie to poveikio pašalinimo. Vis dėlto, nacionalinių standartizacijos institucijų pastangos veiksmingai spręsti aplinkosaugos klausimus vis dar nesistemingos. Todėl aplinkos reikalavimų įtraukimas turėtų išlikti vienas svarbiausių Europos standartizacijos institucijų ir nacionalinių standartizacijos institucijų prioritetų. Nacionalinės standartizacijos organizacijos pirmiausia turi pasirūpinti, kad rengiant standartus būtų labiau įtrauktos nevyriausybinės organizacijos.

Kad būtų sukurta visos Europos saugumo produktų rinka, būtina pagreitinti standartizacijos procesą, ir tai jau tapo Komisijos prioritetu[26]. Saugumo srityje ypač svarbu greita reakcija, nes tik greitai reaguojant galima kovoti su naujomis ir galinčiomis atsirasti grėsmėmis, todėl rengiant šios srities standartus būtina taikyti skubos procedūras. Be to, tam tikrų saugumo srities taikmenų (pvz., oro uostuose naudojamų vaizdo skaitytuvų ar pinigų spausdinimo mašinų) standartai turėtų būti prieinami tik tiems subjektams, kurių patikimumas saugumo požiūriu yra tinkamai patikrintas.

Veiksmai

6) Komisija persvarstys **Bendros produktų saugos direktyvą**, kuria, konkrečiai, ketinama sustiprinti Europos standartų vaidmenį ir sutrumpinti jų priėmimo procedūrą.

7) Komisija išplės **standartizacijos kaip strateginės priemonės naudojimą** rengiant ir įgyvendinant **aplinkos ir prieinamumo galimybių gerinimo teisės aktus** ir politiką, taip pat **civilinės saugos** srityje.

8) Valstybės narės turėtų užtikrinti **veiksmingą suinteresuotųjų šalių, aplinkos nevyriausybinių organizacijų ir neįgaliųjų bei senyvo amžiaus asmenų atstovų dalyvavimą nacionalinio lygmens standartizacijos veikloje**.

9) Europos ir nacionalinės standartizacijos institucijos turėtų užtikrinti, kad rengiant standartus būtų visapusiškai atsižvelgta į vartotojų, **aplinkos ir prieinamumo galimybių gerinimo veiksnius ir kad būtų deramai įtrauktos atitinkamos suinteresuotosios šalys**.

4. INTEGRACINIS STANDARTŲ KŪRIMO PROCESO POBŪDIS

Savanoriškai taikomo standarto vertė priklauso nuo to, ar jį rengiant pasiektas tvirtas sutarimas. Pramonė standartą pripažins ir jį naudos tik tada, jeigu jis bus pagrįstas tvirtu sutarimu. Tai, kad standartą pripažintų kitos suinteresuotosios šalys, yra svarbu tose srityse, kuriose jie naudojami kaip priemonė viešajai politikai ir teisės aktams įgyvendinti. Tačiau šiuo metu ne visos svarbios suinteresuotosios šalys yra tinkamai atstovaujamos standartizacijos procese. Nors **mažosios ir vidutinės įmonės** (MVĮ) yra vadinamasis Europos ekonomikos stuburas, vis dėlto, įvairiuose techniniuose Europos standartizacijos organuose geriau atstovaujamos didžiosios bendrovės. Tokią padėtį galima paaiškint tuo, kad mažosiose ir vidutinėse įmonėse dirba nedaug

[26] COM(2009) 691.

darbuotojų ir jos neturi galimybių jų darbo paskirstyti taip, kad dalį laiko jie skirtų standartų rengimui. MVĮ laiko sąnaudos, kelionių išlaidos ir narystės mokesčiai yra neproporcingai dideli.

Be to, vis dažniau **standartizacijos objektu tampa naujos sritys**. Anksčiau standartai buvo kuriami techninio koordinavimo tikslais. Dabar standartai rengiami dar ir tam, kad jais platesniu mastu naudotųsi organizacijos, pavyzdžiui, kaip valdymo sistemų, paslaugų ar aplinkos ir socialinių reikalų gairėmis. Be to, nors standartus kuria privatūs subjektai, labiau tradiciniai standartai dažnai turi reikšmingo poveikio platesnei visuomenei: jie turi įtakos piliečių saugai ir gerovei, tinklų efektyvumui, aplinkai ir kitoms viešosios politikos sritims.

Todėl šioms platesnėms grupėms (pvz., vartotojams, profsąjungoms, aplinkos NVO, asmenų su negalia organizacijoms) atstovaujančios **MVĮ ir visuomeninės suinteresuotosios šalys turi būti kiek galima labiau įtrauktos į standartizacijos procesą.** Kad pasiektų šį tikslą, Europos standartizacijos institucijos galėtų remtis modeliu, naudotu rengiant Socialinės atsakomybės gairių ISO standartą[27]. Šis modelis ypač tinkamas, kai užduotis yra susijusi su labai paveikiais arba ypač visuomenei rūpimais klausimais.

Europos telekomunikacijų standartų institutas (ETSI) veikia pagal modelį, pagal kurį jo veikloje gali tiesiogiai dalyvauti MVĮ. CEN ir CENELEC veikloje MVĮ ir visuomeninės suinteresuotosios šalys rengiant Europos standartus gali dalyvauti per nacionalines standartizacijos institucijas. Taip yra dėl vadinamojo **nacionalinio delegavimo principo**, kurį taikant visų nacionalinių suinteresuotųjų šalių interesams CEN ir CENELEC atstovaujama per jų nacionalines standartizacijos institucijas. Šio principo privalumas – daug darbo padaroma nacionaliniu lygmeniu, todėl dalyvavimo išlaidos, ypač kelionių, yra mažesnės, be to, taikant šį principą galima atsižvelgti į tam tikrus nacionalinius ypatumus, kaip antai kalbą. Atsižvelgiant į tai, kad sistema, pagal kurią veikia CEN ir CENELEC, ir toliau bus grindžiama minėtu principu, būtina, kad nacionalinės standartizacijos institucijos būtų tvirtas pamatas siekiant sutarimo. Kai kurios nacionalinės standartizacijos institucijos yra nemenkai pažengusios šioje srityje, tačiau yra ir tokių, kurios turėtų dėti daugiau pastangų, kad į standartizacijos procesą įtrauktų tradiciškai iki šiol jame nedalyvavusias suinteresuotąsias šalis. Tam tikrais atvejais standartų kaina tebėra kliūtis, dėl kurios juos rengiant negali dalyvauti MVĮ ir visuomeninės suinteresuotosios šalys. Šias kliūtis galima pašalinti remiantis geriausios patirties pavyzdžiais (pvz., taikant specialius tarifus arba už standartų rinkinius nustatant mažesnes kainas), tuo pat metu išlaikant finansinį sistemos gyvybingumą ar net jį pagerinant.

Visose veiklos srityse CEN, CENELEC ir ETSI laikosi **Pasaulio prekybos organizacijos nustatytų pagrindinių standartizacijos principų**[28], taikomų įgyvendinant Susitarimą dėl techninių prekybos kliūčių[29].

---

27 ISO 26000.

28 Pagrindiniai principai: skaidrumus, atvirumas, nešališkumas ir sutarimas, veiksmingumas ir aktualumas, ir nuoseklumas.

29 Pasaulio prekybos organizacija. Susitarimo dėl techninių prekybos kliūčių 3c priedas „Standartų rengimo, priėmimo ir taikymo gerosios patirties kodeksas“ (http://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/17-tbt_e.htm). .

Remdamosi PPO kriterijais, Europos ir nacionalinės standartizacijos institucijos turėtų savanoriškai rengti priemonę su **galimais įvertinti rodikliais nacionalinių standartizacijos institucijų atitikčiai minėtiems kriterijams patvirtinti ir nuolatiniam Europos standartizacijos sistemos gerinimui užtikrinti**.

Minėta priemonė turėtų tapti nacionalinių standartizacijos institucijų vėlesnio **tarpusavio vertinimo** pagrindu, papildžius jį tokiais elementais kaip išlaidų struktūra, skaidrumas ir veiksmingumas. Glaudesnis nacionalinių standartizacijos institucijų bendradarbiavimas, įskaitant gerosios patirties mainus ir porinių projektų įgyvendinimą, taip pat padės gerinti nacionalinių standartizacijos institucijų veiklą.

Be to, į Europos standartizacijos komitetų veiklą reikėtų daug didesniu mastu įtraukti MVĮ ir visuomenines suinteresuotąsias šalis, nors laiko sąnaudų ir kainos problema tebėra didelė kliūtis. Europos standartizacijos institucijos jau ėmėsi veiksmų MVĮ dalyvavimui standartizacijos veikloje išplėsti ir jų gaunamai naudai padidinti, vis dėlto, būtina nuveikti daugiau. Todėl Komisija toliau finansiškai rems **MVĮ ir visuomeninių suinteresuotųjų šalių dalyvavimą Europos standartizacijos** komitetuose[30]. Be to, Komisija toliau rems MVĮ atstovaujančias organizacijas ir visuomenines suinteresuotąsias šalis finansuodama jų sekretoriatų veiklą. CEN ir CENELEC taip pat turėtų įgyvendinti visas ataskaitoje „MVĮ dalyvavimas Europos standartizacijos veikloje“[31] išdėstytas rekomendacijas. Šios organizacijos taip pat turėtų pritaikyti savo vidines taisykles, kad sutvirtintų Europos MVĮ asociacijų ir visuomeninių suinteresuotųjų šalių pozicijas.

Veiksmai

10) Komisija paprašys, kad Europos standartizacijos institucijos įvertintų galimybę nustatyti **alternatyvius darbo procesus, į kuriuos būtų įtraukta daugiau dalyvių** (vadinamoji alternatyvi gamybos linija), ypač kai atliekamos su labai paveikiais arba ypač visuomenei rūpimais klausimais susijusios užduotys.

11) Komisija paprašys, kad Europos ir nacionalinės standartizacijos institucijos parengtų ir įgyvendintų savanoriškai taikomą priemonę, skirtą nacionalinių standartizacijos institucijų atitikčiai narystės kriterijams, grindžiamiems **PPO techninių prekybos kliūčių susitarimo** principais, ir Europos standartizacijos institucijų vykdomai nuolatinei tokios atitikties stebėsenai patvirtinti. Be to, Komisija prašo, kad Europos standartizacijos institucijos jai kasmet praneštų minėtos stebėsenos rezultatus.

12) Komisija taip pat paprašys, kad Europos ir nacionalinės standartizacijos institucijos parengtų **tarpusavio vertinimo** sistemą, kuria, be kita ko, aktyviai stebėtų dalyvavimo standartizacijos procese mastą.

13) Valstybės narės turėtų remti (įskaitant, kai tikslinga, skirdamos finansinę paramą) **nacionalinių MVĮ atstovaujančių organizacijų ir nacionalinių visuomeninių suinteresuotųjų šalių** dalyvavimą.

---

30 Pavyzdžiui, per mažosioms ir vidutinėms įmonėms skirtą standartizacijos priemonių rinkinį (SMEST 1 & 2).

31 de Vries, Blind, Mangelsdorf, Verheul, van der Zwann, „MVĮ dalyvavimas Europos standartizacijos veikloje“, Roterdamas, 2009 m.

14)	Nacionalinės standartizacijos institucijos raginamos MVĮ ir visuomeninėms suinteresuotosioms šalims standartus **parduoti už specialią kainą arba, kai įsigyjami standartų rinkiniai, taikyti mažesnes kainas**.
15)	Komisija turėtų toliau, be kita ko, finansiškai remti **MVĮ atstovaujančias Europos asociacijas ir visuomenines suinteresuotąsias šalis**, kad sutvirtėtų jų pozicijos.

5. STANDARTIZACIJA IR EUROPOS BENDROJI PASLAUGŲ RINKA

Klestinti ir visapusiškai veikianti Europos bendroji rinka yra būtina Strategijos „Europa 2020“ tikslų įgyvendinimo sąlyga, kaip nurodyta pavyzdinėje iniciatyvoje „Kuriamas Bendrosios rinkos aktas“[32]. Bendrosios rinkos pagrindas – keturios judėjimo laisvės (asmenų, prekių, paslaugų ir kapitalo). Vienoje iš šių sričių – laisvo prekių judėjimo – Europos standartizacijos sistemos indėlis jau reikšmingas, daugiausia dėl vadinamųjų naujojo požiūrio teisės aktų, kuriais siekta išvengti techninių prekybos kliūčių.

Europos standartai jau plačiai naudojami transporto ir logistikos, pašo paslaugų, taip pat elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų srityse, tačiau **savanoriškai taikomų Europos standartų vaidmuo baigiant kurti bendrąją paslaugų rinką ir prisidedant prie šio esminio Europos ekonomikos sektoriaus konkurencingumo buvo ne toks svarbus**. Šiandien paslaugos yra viena pagrindinių ES ekonomikos varomųjų jėgų – paslaugų sektoriuje sukuriama virš dviejų trečdalių ES BVP, be to, per pastaruosius metus ir jis yra pagrindinis darbo vietų kūrimo šaltinis. Tačiau išnaudojamas ne visas bendrosios paslaugų rinkos potencialas – šioje rinkoje vis dar esama daugybės teisinių ir administracinių kliūčių. Atsižvelgiant į tai, standartų potencialas padėti kurti labiau europinį ir labiau klestintį paslaugų sektorių ir, atitinkamai, labiau inovacinę bei konkurencingesnę ekonomiką gerinant paslaugų sąveiką ir kokybę yra labai didelis.

Vis dėlto, **Europos paslaugų standartų rengimo pažanga buvo nedidelė**, o nacionaliniu lygmeniu rengiamų šios srities standartų skaičius per pastaruosius metus sparčiai didėja (2005–2009 m. parengti 453 nauji nacionaliniai standartai, palyginti su vos 24 Europos standartais). Dėl tokio spartaus nacionalinių standartų skaičiaus augimo Europos Sąjungos bendrojoje rinkoje atsiranda prekybos paslaugomis kliūčių, nes įmonės turi prisitaikyti prie vis daugiau skirtingų nacionalinių standartų.

Būtent todėl Komisijos komunikate „Bendrosios rinkos aktas. Dvylika svertų augimui skatinti ir pasitikėjimui stiprinti“ tarp dvylikos svarbiausių prioritetinių veiksmų, kuriuos ES institucijos turi įgyvendinti iki 2012 pabaigos, įtrauktas **paslaugų įtraukimas į Europos standartizacijos sistemos aprėptį**. **Todėl į siūlomo reglamento dėl Europos standartizacijos taikymo sritį įtraukiami savanoriškai taikomi paslaugų standartai** – taip tikimasi sumažinti prieštaringų ir daugialypių nacionalinių standartų atsiradimo tikimybę ir tuo pat metu sudaryti sąlygas Komisijai deramai apsvarsčius teikti Europos paslaugų standartų rengimo prašymus. Viešų konsultacijų dėl standartizacijos sistemos reformos rezultatai rodo, kad šiam pasiūlymui plačiai pritariama. Vis dėlto, siūlomu reglamentu paslaugoms

[32] COM(2010) 608.

nebus išplėstas produktų atveju taikomas reikalavimas pranešti apie privalomų standartų projektus, nes šis dalykas nepatenka į jo taikymo sritį. Pasiūlymu nebus keičiama sistema, pagal kurią Komisijai ir kitoms valstybėms narėms būtina pranešti apie produktų ir informacinės visuomenės paslaugų techninių reglamentų projektus. Ar šios sistemos taikymą išplėsti paslaugoms, galėtų būti vėliau svarstoma peržiūrint Direktyvą 98/34/EB.

Europos paslaugų standartais turi būti atsižvelgiama į visuomenės interesus, jie turi būti grindžiami sutarimu ir turi atitikti rinkos tendencijas, taip atsižvelgiant į ūkinės veiklos vykdytojų ir suinteresuotųjų šalių, kuriems tie standartai turi tiesioginio arba netiesioginio poveikio, poreikius. Todėl Komisija ketina konsultuotis su paslaugų pramonės suinteresuotosiomis šalimis siekdama užtikrinti, kad bet koks ateityje parengsimas standartas iš tikrųjų atitiktų rinkos poreikius. Kaip forumą šiems ir kitiems su paslaugų standartizacija susijusiems klausimams aptarti taip pat reikėtų pasitelkti **Aukšto lygio verslo paslaugų grupę**, kurią pasiūlyta suburti Komisijos komunikate „Kuriamas Bendrosios rinkos aktas“[33]. Reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad didžioji paslaugų sektoriuje veikiančių įmonių dauguma yra mažosios įmonės. Todėl labai svarbu, kad MVĮ ir visuomeninės suinteresuotosios šalys dalyvautų standartizacijos procese.

Veiksmai

16) **Paslaugų standartai** bus įtraukti į pridedamo naujojo standartizacijos reglamento taikymo sritį.

17) Komisija, įvertinusi rinkos poreikius ir pasikonsultavusi su suinteresuotosiomis šalimis, prašys **parengti paslaugų sektoriui skirtus savanoriškai taikomus standartus, kuriais bus atsižvelgta į rinkos tendencijas, kurie bus grindžiami sutarimu ir kuriais bus atsižvelgta į visuomenės interesus**.

18) Komisija suburs **Aukšto lygio verslo paslaugų grupę**, nagrinėsiančią, be kita ko, ir su standartais susijusius klausimus, svarbius įvairiems pramonės sektoriams.

6. STANDARTIZACIJA, INFORMACINĖS IR RYŠIŲ TECHNOLOGIJOS (IRT) IR SĄVEIKA

IRT sektoriuje sukuriama 5 proc. Europos BVP, metinė rinkos vertė – 660 mlrd. EUR. IRT atlieka svarbų vaidmenį didinant visų kitų ūkinės veiklos sektorių našumą ir šis jų poveikis užgožia pirmiau minėtą ekonominį poveikį. Be to, IRT turi tiesioginės įtakos atskirtų piliečių gyvenimui – Europos Sąjungoje 250 mln. žmonių kasdien naudojasi internetu ir beveik visi Europos piliečiai turi po mobilųjį telefoną. Tai jau smarkiai įvairiais aspektais pakeitė verslą ir visuomenę, o ateityje šie pokyčiai bus dar spartesni: patrauklus turinys ir paslaugos, kuriais galima naudotis našiai veikiančioje internetinėje aplinkoje, skatina didesnės spartos ir pajėgumo poreikį, dėl to atsiras naujų verslo galimybių ir paskatins teikti dar pažangesnes paslaugas.

[33] COM(2010) 608.

Būtina, kad standartais būtų galima naudotis siekiant užtikrinti prietaisų, taikmenų, duomenų saugyklų, paslaugų ir tinklų sąveiką, nes tik tada Europa galės naudotis visais IRT privalumais. Taip pat reikia skatinti standartų naudojimą be kitų priemonių pasitelkiant viešąjį pirkimą ir susijusią ES politiką bei teisės aktus.

Įspūdingi pokyčiai įvyko ne tik IRT, bet ir jų standartizacijos srityje. Be tradicinių standartus nustatančių organizacijų, vis aktyviau ėmė reikštis specializuoti, daugiausia pasaulio mastu veikiantys **IRT forumai ir konsorciumai**, o keli jų tapo pagrindinėmis IRT standartus rengiančiomis organizacijomis. Šios pirmaujančios organizacijos taip pat dažniausiai įgyvendina taisykles, procesus ir procedūras, kurios daugmaž atitinka PPO tarptautinėms standartizacijos organizacijoms nustatytas taisykles, procesus ir procedūras. Nors Europos standartizacijos institucijos jau įdėjo nemažai pastangų siekdamos glaudžiau bendradarbiauti su minėtais forumais ir konsorciumais, šių organizacijų parengti standartai nėra integruoti į Europos standartus.

Būtina pasiekti bent jau deramą sąveikos lygį ir užtikrinti, kad perkančiosios organizacijos galėtų įsigyti sąveikias IRT paslaugas ir taikmenas. Šio tikslo reikėtų siekti atsižvelgiant į šiandienines technologijas, kurių standartus tokiose srityse kaip internetas ir žiniatinklis kuria forumai ir konsorciumai, o ne Europos standartizacijos institucijos. Atsižvelgdama į tai, Komisija parengė baltąją knygą, kurioje išdėstė ir viešoms konsultacijoms pateikė išsamių pasiūlymų, kaip modernizuoti Europos IRT standartizaciją[34]. Baltoji knyga sutikta palankiai, todėl Komisija dabar imsis tolesnių veiksmų joje išdėstytiems pasiūlymams įgyvendinti.

Kaip numatyta „Europos skaitmeninėje darbotvarkėje“[35], reglamentu bus nustatyta sistema, pagal kurią pačius svarbiausius **IRT standartus, parengtus pagrindinių pasaulinio masto IRT forumų ir konsorciumų, bus galima naudoti organizuojant viešuosius pirkimus, kad būtų išvengta monopolizavimo ir paskatinta konkurencija** tiekiant sąveikias IRT paslaugas, taikmenas ir produktus. Jeigu laikomasi atvirumo, sąžiningumo, objektyvumo ir nediskriminavimo principų ir taikomos viešąjį pirkimą reglamentuojančios direktyvos, vykdant viešuosius pirkimus tam tikrais atvejais gali būti reikalaujama, kad būtų įgyvendintos pasauliniu mastu priimtos standartizuotos sąsajos, kai toks reikalavimas nustatomas atsižvelgiant į IRT politiką ir strategines iniciatyvas, sąrangą ir sąveikos sistemos.

Atrinkti IRT standartai **papildys Europos standartus** ir turi atitikti **kokybės kriterijus**. Šie kriterijai, susiję tiek su standartų rengimo procesu, tiek su pačiais standartais, apima tokius aspektus kaip atvirumas, skaidrumas, neutralumas ir tokių pačių minimalių reikalavimų nustatymas kaip tie, kuriuos taiko Europos standartizacijos institucijos intelektinės nuosavybės teisių atveju.

Komisija vis dažniau naudos ne Europos standartizacijos institucijų, bet kitų standartus rengiančių organizacijų parengtus atrinktus IRT standartus Europos politikai formuoti ir įgyvendinti, jeigu šie standartai atitiks minėtus kokybės reikalavimus, ypač tada, kai būtina pagerinti prietaisų, taikmenų, duomenų

---

34 Baltoji knyga „Informacinių ir komunikacinių technologijų standartizacijos modernizavimas Europos Sąjungoje. Tolesni veiksmai“, COM(2009) 324 galutinis, 2009 7 3.

35 COM(2010) 245.

saugyklų, paslaugų ir tinklų sąveiką. Pavyzdžiui, naujoje nuotolinių kompiuterinių išteklių paslaugų srityje standartizacijos pastangų ir standartų yra labai daug ir jie padriki. Reikalingos pastangos, kad šie standartai būtų naudingi sprendžiant Europai rūpimus klausimą – kaip vartotojams suteikti didesnes pasirinkimo galimybes užtikrinant sąveiką ir duomenų perkeliamumą.

Jeigu Europa nori, kad IRT standartai, kurių jai reikia, būtų parengiami laiku, būtinas **nuolatinis** valdžios institucijų ir suinteresuotųjų šalių, taip pat standartus rengiančių organizacijų, įskaitant forumus ir konsorciumas, **dialogas**. Komisija taip pat toliau su suinteresuotosiomis šalimis nagrinės būdus, kaip dar labiau padidinti intelektinės nuosavybės ir IRT srities standartizacijos skaidrumą ir nuspėjamumą. Tuo pat metu Komisija padės Europos standartizacijos institucijoms ir skatins jas dar glaudžiau bendradarbiauti su forumais ir konsorciumais, pirmiausia siekiant forumų ir konsorciumų parengtas specifikacijas integruoti į Europos standartizacijos sistemą, pavyzdžiui, taikant skubos procedūras.

Veiksmai

19) Pridedamu reglamento pasiūlymu bus sudarytos sąlygos viešųjų pirkimų dokumentuose teikti nuorodas į **atrinktus IRT standartus**, kurie yra plačiai pripažinti rinkoje ir atitinka kokybės kriterijus, taikomus remiantis PPO tarptautiniams standartizacijos procesams nustatytais principais, tose srityse, kuriose jų nerengia Europos standartizacijos institucijos, kuriose šių institucijų parengti standartai neprigyja rinkoje ar tampa nebevartotini.

20) Įgyvendindama **ES politiką**, Komisija vis dažniau naudos minėtus kokybės kriterijus atitinkančius **atrinktus IRT standartus**, ypač tada, kai būtina pagerinti prietaisų, taikmenų, duomenų saugyklų, paslaugų ir tinklų sąveiką.

21) 2011 m. Komisija sukurs specialią **įvairių suinteresuotųjų šalių platformą** ir jai pirmininkaus; platformos tikslas – patarti Komisijai dėl IRT srities standartizacijos politikos įgyvendinimo, įskaitant klausimus, susijusius su IRT standartizacijos darbo programa, prioritetų nustatymu įgyvendinant teisės aktus ir politiką, taip pat su pasaulinio masto IRT forumų ir konsorciumų parengtų specifikacijų nustatymu.

22) Valstybės narės turėtų pasirūpinti, kad **standartais (tarp jų atrinktais IRT standartais) būtų naudojamasi organizuojant IRT srities viešuosius pirkimus**, kad būtų skatinama sąveika bei inovacijos ir būtų išvengta monopolizavimo.

23) Tikimasi, kad Europos standartizacijos institucijos nuolat tobulins procesus, **kuriais kitų standartus rengiančių organizacijų parengti IRT standartai būtų perkeliami į Europos standartizacijos sistemą**, pvz., taikant skubos procedūras.

7. STANDARTAI KAIP PRIEMONĖ ES KONKURENCINGUMUI PASAULINĖJE RINKOJE DIDINTI

Europa jau dabar užima lyderio pozicijas tarptautinės standartizacijos srityje – visos Europos nacionalinės standartizacijos institucijos yra ISO ir IEC narės. Standartai atlieka svarbų vaidmenį **padėdami didinti Europos įmonių konkurencingumą**

pasaulinėje rinkoje, nes jais suteikiama galimybė įmonėms patekti į užsienio rinkas ir užmegzti parterystės ryšius visame pasaulyje[36].

Todėl taikant Europos standartizacijos sistemą Vienos ir Drezdeno susitarimais, kuriuose nustatomas Europos standartizacijos institucijų ir tarptautinių standartizacijos institucijų bendradarbiavimo pagrindas, pripažįstama tarptautinių standartų viršenybė. Konkrečiai, tarptautiniai standartai padeda šalinti prekybos kliūtis, atsirandančias dėl skirtingų įvairių šalių techninių reglamentų, ir yra galinga priemonė reglamentavimo suderinimui skatinti. Todėl Europos standartai turėtų būti visada, kai galima, pagrįsti tarptautiniu mastu pripažintais ISO, IEC ir ITU standartais. Taigi reikėtų ieškoti galimybių dar labiau padidinti derėjimą su tarptautiniais standartais. Europos standartai reikalingi tada, kai nėra tarptautinių standartų arba kai tarptautiniais standartais negalima tinkamai siekti teisėtų reglamentavimo ir politikos tikslų. Tais atvejais, kai Europos standartai neatitinka esamų tarptautinių standartų, būtina pateikti neatitikimo priežasčių santrauką.

ES ir ELPA yra įsipareigojusios įgyvendinti visus tarptautinius standartus, kurie yra suderinami su Europos standartizacijos vertybėmis, atsisakydamos jiems prieštaraujančių Europos standartų, tačiau nei viena kita šalis ar regioninė organizacija nėra pareiškusi lygiaverčio įsipareigojusi naudoti tarptautinius standartus. Todėl ES ir toliau **skatins naudoti tarptautinius standartus**, toliau aktyviai vengs protekcionistinių priemonių ir tikėsis, kad panašaus požiūrio laikysis ir jos partneriai.

Europa dažnai pirmauja inovacijų kūrimo srityje – čia sukuriamos naujų rūšių prekės, paslaugos ir technologijos, pvz., tokiose srityse kaip elektrinės transporto priemonės, saugumas, energijos vartojimo efektyvumas ir pažangieji elektros energijos tinklai. Skatindama rengti šių sričių Europos arba tarptautinius standartus, Europa galėtų pasinaudoti lyderio pozicija ir padidinti Europos pramonės konkurencingumą. **Todėl ES įsteigtos standartizacijos institucijos turėtų toliau teikti tarptautinių standartų pasiūlymus** tose srityse, kuriose Europa pirmauja pasauliniu mastu, kad padidintų Europos konkurencinį pranašumą. Tarptautinė standartizacija taip pat bus svarbi sprendžiant tokius visuomenei svarbius klausimus, kaip klimato kaita, prieinamumo galimybių gerinimas ir senėjančios visuomenės gyvenimo sąlygos. Tam bus reikalingas glaudesnis Europos standartizacijos institucijų ir jų tarptautinių partnerių bendradarbiavimas parengiamajame standartų rengimo etape.

Europos standartizacija gali įkvėpti kaimynines šalis ir kitus regionus visame pasaulyje. Europos standartizacijos sistema turėtų būti populiarinama įgyvendinant daugiau ir geriau koordinuotų matomumo didinimo ir techninės pagalbos iniciatyvų, pvz., didinant besivystančių ir mažiausiai išsivysčiusių šalių dalyvavimą tarptautiniame standartizacijos darbe arba į trečiųjų šalių rinkas siunčiant standartizacijos ir vidaus rinkos reguliavimo ekspertus.

Kadangi formuojant ES prekybos politiką ypatingas dėmesys skiriamas **JAV, Kinijai, Rusijai, Japonijai, Indijai ir Brazilijai**, svarbu, kad ekonominiai santykiai

---

36 Strategijos „Europa 2020“ pavyzdinė iniciatyva „Prekyba, augimas ir tarptautinė arena“, COM(2010) 612.

su šiomis šalimis būtų stiprinami glaudžiau bendradarbiaujant standartizacijos srityje. Atsižvelgdama į tai, Komisija ypač džiaugiasi Transatlantinės ekonomikos tarybos ir Aukščiausio lygio bendradarbiavimo reguliavimo srityje forumo rezultatais glaudinant ES ir JAV bendradarbiavimą energijos vartojimo efektyvumo, elektrinių transporto priemonių, prieinamumo galimybių gerinimo ir pažangiųjų elektros energijos tinklų standartizacijos srityje. Komisijos ir Kinijos bendradarbiavimo rezultatai taip pat teikia vilčių, be to, reikia imtis panašių iniciatyvų ir su kitais partneriais, kaip antai Indija.

Įgyvendinant **Europos kaimynystės politiką** reklamuojamas ES reglamentavimo modelis ir šalys partnerės yra skatinamos pasinaudoti galimybe išnaudoti bendros reguliavimo aplinkos privalumus. Kelios šalys partnerės jau taiko plataus masto konvergencijos su ES standartais metodą ir įgyvendina įsipareigojimą perimti minėtus Europos standartus, kad galėtų dalyvauti derybose su ES dėl visapusiškų ir išsamių laisvosios prekybos susitarimų.

Platesnis savanoriškai taikomų tarptautinių standartų naudojimas reglamentavimo srityje taip pat yra galinga priemonė siekti reglamentavimo suderinamumo tarp įvairių šalių ir prekybos blokų, kad būtų užtikrintas tinkamas pasaulio rinkų, įskaitant finansų rinkas, veikimas. Todėl per prekybos derybas ir reglamentavimo srities dialogus Europos Komisija ir valstybės narės turėtų toliau skatinti reglamentavimo suderinamumą ir pasinaudoti esamomis sektorių iniciatyvomis, į kurias įtrauktas standartizacijos aspektas. Be to, ES kartu su savo tarptautiniais partneriais turėtų skatinti reglamentavimo srityje naudoti savanoriškai taikomus tarptautinius standartus ir gerinti mūsų atitinkamų procesų atvirumą, skaidrumą, kokybę ir efektyvumą.

Europos standartizacijos institucijos jau bendradarbiauja ir koordinuoja veiklą su atitinkamomis tarptautinėmis institucijomis. **Jos turėtų kartu sudaryti naujus susitarimus su pripažintomis trečiųjų šalių ir regionų standartų įstaigomis.**

Veiksmai

24) Komisija toliau **skatins didesnį suderinamumą su tarptautiniais standartais, savanoriškai taikomų standartų naudojimą reglamentavimo srityje ir esamų sektorių reglamentavimo srities suderinimo iniciatyvų naudojimą** vykstant reglamentavimo srities dialogams ir prekybos deryboms. Komisija rems ir stiprins dabartinius reglamentavimo srities dialogus, ypač tuos, į kuriuos aiškiai įtrauktas standartizacijos aspektas, ir aiškinsis, ar yra galimybių užmegzti naujų dialogų su naujais partneriais.

25) Komisija teiks **techninę pagalbą** šalims ir regionams siekdama skatinti jų dalyvavimą tarptautiniame standartizacijos darbe.

26) Remdama šalių, kurios Europos Sąjungai yra strategiškai įdomios dėl prekybos, **Europos standartizacijos ekspertus**, Komisija sustiprins bendradarbiavimą su jų standartizacijos institucijomis.

27) Komisija tikisi, kad Europos ir nacionalinės standartizacijos institucijos teiks daugiau **tarptautinių standartų pasiūlymų tose srityse, kuriose Europa pirmauja pasauliniu mastu**. Be to, Komisija prašo, kad Europos standartizacijos institucijos aktyviai stebėtų Europos standartizacijos veiklos rezultatus ir kad apie juos kasmet praneštų Komisijai.

28) **Tikimasi, kad Europos standartizacijos institucijos kartu spręs tarptautinio masto klausimus** ir dar glaudžiau bendradarbiaus su atitinkamomis tarptautinėmis institucijomis. Glaudesnis bendradarbiavimas reiškia, kad turėtų būti bendradarbiaujama novatoriškose standartų rengimo srityse ir toliau skatinami bendro standartų rengimo mechanizmai.

8. PAŽANGOS STEBĖSENA IR STRATEGIJOS PO 2020 M. RENGIMAS

Komisija pradės įgyvendinti numatytas priemones nedelsdama, tačiau tam tikroms priemonėms įgyvendinti gali reikėti, kad įsigaliotų prie šio komunikato pridedamas reglamentas, idealiu atveju 2013 m. sausio 1 d.

Ne vėliau kaip iki 2013 m. bus pradėta **nepriklausoma peržiūra** ir įvertinta, ar pasiekiami šiame komunikate nustatyti strateginiai tikslai. Pagrindinis peržiūros tikslas – įvertinti, ar ilgainiui Europos standartizacijos sistema galės prisitaikyti prie greitai kintančios aplinkos ir padėti siekti Europos strateginių vidaus ir išorės tikslų, ypač pramonės politikos, inovacijų ir technologijų kūrimo srityje. Be to, atliekant peržiūrą bus nagrinėjama, ar Europos standartizacijos sistema yra tinkama rinkos reikmių, integruotumo ir atstovavimo požiūriu. Atsižvelgiant į tai bus taip pat nagrinėjama, ar Europos standartizacijos institucijose balsavimo teises reikėtų suteikti atrinktoms MVĮ ir visuomeninėms suinteresuotosioms šalims atstovaujančioms Europos organizacijoms. Be to, atliekant peržiūrą reikėtų įvertinti, kaip Europos standartizacijos sistema galėtų padėti populiarinti Europos standartus globalioje ekonomikoje už bendrosios rinkos ribų. Komisija taip pat užtikrins visišką suderinimą su daugiamete finansine programa po 2013 m. ir su finansinio reglamento nuostatomis. Be to, nepriklausoma peržiūra bus galima remtis nustatant strateginius standartizacijos prioritetus po 2020 m. Šie prioritetai bus tvirtas pagrindas Europos standartizacijos politikai formuoti, užtikrinant, kad standartizacija ir toliau atliks svarbų vaidmenį padėdama kurti Europos ateitį.

Veiksmai

29) **Nepriklausoma peržiūra** bus pradėta ne vėliau kaip 2013 m. siekiant įvertinti strateginių tikslų įgyvendinimo pažangą ir Europos standartizacijos sistemos dabartinės valdysenos rezultatus. Bus apsvarstytos priemonės, kaip paspartinti standartų rengimą, padidinti integruotumą ir efektyvumą, tuo pat metu nekeičiant ES strateginės pozicijos pagrindinių prekybos parterių atžvilgiu. Komisija taip pat pasirūpins suderinamumu su daugiamete finansine programa po 2013 m. ir su finansinio reglamento nuostatomis.